

KRÓNIKA

SÜLI-ZAKAR ISTVÁN (1945–2017)

Úgy negyedszázada lehetett, amikor a Debreceni Egyetem (leánykori nevén Kossuth Lajos Tudományegyetem) zsúfolásig megtelt negyedik emeleti előadásában áhítattal hallgattuk a negyvenes éveinek közepén járó előadót. Furcsamód piros baseball sapkát viselt, egy hatalmas barna papírzacskót szorított magához és Kaliforniát folyton „Kelifonyja”-ként ejtette. SÜLI-ZAKAR ISTVÁN, aki a rendszerváltozás kínálta lehetőséggel élve egy évet töltött az Indiana State University-n, a Magyar Földrajzi Társaság Debreceni Osztályának rendezvényén számolt be USA-beli élményeiről. A világra nyitott debreceni geográfusok jeles képviselői mind ott ültek az első sorban, élükön BORSI ZOLTÁN és PINCZÉS ZOLTÁN professzorokkal, akik a tengerentúli tapasztalatokkal frissen felvértezett SÜLI-ZAKARban látták a helyi társadalomföldrajzi képzés kibontakoztatóját. Nem kellett csalódnuk, hiszen az algyői születésű egykori tanítvány két évtizeden keresztül, 1990 és 2010 között vezette sikeresen az általa alapított Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszéket, s nevelte ki a tudományos utánpótlás színejavát. Azt, hogy mi volt a „Süli-suli” titka, nehéz lenne egy mondatban megfogalmazni, vélhetően az ember és környezet kapcsolatának tudományos értelmezése mellett a jó értelemben vett, a közösség javát szem előtt tartó önérvényesítés is a megszerezhető képességek közé tartozott. SÜLI-ZAKAR ISTVÁN rekordszámban irányította és menedzselte PhD fokozatot, vagy egyetemi (kis)doktori címet szerzett hallgató munkáját. A mintegy félszáz témavezetettje közül sokan a tudományos, kulturális, oktatási és politikai szférák legmagasabb grádicsáig jutottak el. Mindig büszke volt egykori tanítványaira, úton-útfélen dicsekedett velük, a szívéhez legközelebb állóknak a kézfogas mellé még az „atyai” puszi és az alma máterbe való kedves invitálás is kijárt. Ő maga ENYEDI GYÖRGY tanítványként aposztrofálta magát, nála készítette kandidátusi értekezését és a patinás főépületből a szocreál matematika épületbe költözés után is

félteve őrizte azt az üllőgarnitúrát, amelyen mesetere éjszakázott, amikor Debrecenben tanított. Dolgozószobájában egy másik relikvia is a tudományt szolgálta, MILLEKER REZSŐ, a Földrajzi Intézet alapítójának íróasztalánál születtek azok a magvas gondolatai, amelyekkel folyóiratok és könyvek százait töltötte meg. Az ötszázhoz közelít azon kiadványok száma, amelyben szerzőként, társszerzőként, vagy szerkesztőként közreműködött. A tanulmányírás mellett kifejezett örömet jelentett számára, ha tanítványai, kollégái munkáit szerkeszthette: se szeri, se száma azoknak a köteteknek, amelyek a SÜLI-ZAKAR ISTVÁN nevével fémjelzett műhelyből kerültek ki. A hozzá betérő vendégek – a saját természetű mentából készült tea (az ünnepnapokon unikum) elfogyasztását követően – nem távozhattak üres kézzel, vaskos köteteket kaptak útravalóként ajándékba. SÜLI-ZAKAR ISTVÁN neve egybeforr a Kárpátok Eurorégióval, nélküle nem lehetne az Eurolimes folyóirat az impakt faktor várományosa és nem készültek volna el a Róna Kft. fémjelezte terület- és településfejlesztési dokumentumok sem. SÜLI-ZAKAR ISTVÁN életeleme volt az utazás és a fotózás, a Tankönyvkiadó gondozásában 1972-ben megjelent első könyve a „Földrajzi fényképezés” címet viselte. Az IGU Globality munkacsoportjának konferenciáin, tanulmányútjain mindig ott lógott a nyakában a kamera, Pescarától Haifáig, Gran Canariától Kyotóig dokumentálta a nemzetközi tudományos élet rendezvényeit.

SÜLI-ZAKAR ISTVÁN felfoghatatlanul és feldolgozhatatlanul tragikus hirtelenséggel hagyta el a hazai és a nemzetközi geográfus közösséget. 2017. március 15-én már nem volt alkalma átvenni a köztársasági elnök által adományozott állami kitüntetést, a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét (polgári tagozat), március 21-én is hiába várták Nyíregyházán a Magyar Földrajzi Társaság Nyírségi Osztályának előadójaként és már nem tudott felszállni a Debrecenből Tel-Avivba március 26-án indult első közvetlen Wizz Air járatra sem, hogy az Eilathoz közeli vizekben kedvenc

időtöltésének, a búvárkodásnak hódolhasson. SÜLI-ZAKAR ISTVÁN elhagyta ugyan, de nem hagyta magára az őt 2015-ben tiszteleti taggá fogadott Magyar Földrajzi Társaságot. Tudása, habitusa tanítványaiban, kollégáiban él tovább,

akik egyszer majd elmondják az unokáinak, hogy milyen nagyszerű tudós és milyen jó ember volt a nagyapájuk.

MICHALKÓ GÁBOR

Állami kitüntetés

Kiemelkedő színvonalú munkájáért Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozat kitüntetést vehetett át TIMÁR JUDIT földrajztudós, a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális

lis Kutatások Intézetének tudományos főmunkatársa, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Társadalom- és Gazdaságföldrajzi Tanszék docense.

A kitüntetéshez szívből gratulálunk!